

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830
Utgivelsesdato: 03.07.2018 Redigert: 21.07.2020 Erstatte: 07.02.2020 Versjon: 1.2

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Produktets form : Stoffblanding
Handelsnavn : Antifreeze SP 13
Produktkode : 10.10.02
Produktgruppe : Handelsprodukt

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

1.2.1. Relevante, identifiserte bruksområder

Beregnet på allmennheten
Hovedbrukskategori : Industriell bruk, Profesjonell bruk, Bruk av forbrukere
Bruk av stoffet/blandingen : Frostvæske og kjølevæske

1.2.2. Bruk som frarådes

Ingen ytterligere informasjon foreligger

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Kroon Oil BV
Dollegoorweg 15
7602 EC Almelo - Nederland
T 0031 (0)546 81 81 65
vib@kroon-oil.nl

1.4. Nødtelefonnummer

Land	Organisasjon/Firma	Adresse	Nødtelefon	Kommentar
Norge	Giftinformasjonen Helsedirektoratet	P.O. Box 7000 St. Olavs Plass 130 Oslo	+47 22 59 13 00	

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Akutt giftighet (oral) Kategori 4 H302
Reproduksjonstoksisitet, Kategori 2 H361
Giftvirkning på bestemte organer — gjentatt eksponering, Kategori 2 H373
Fullstendig tekst for H-setninger: se avsnitt 16

Negative fysiokjemiske virkninger på menneskers helse og miljøet

Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader. Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. Farlig ved svelging.

2.2. Merkingselementer

Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Piktogrammer (CLP) :

GHS07

GHS08

Signalord (CLP) :

Advarsel

Farlige komponenter :

sodium 2-ethylhexanoate; 1,2-etandiol

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

Faresetning (CLP)	: H302 - Farlig ved svelging. H361 - Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader. H373 - Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
Sikkerhetssetninger (CLP)	: P101 - Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 - Oppbevares utilgjengelig for barn. P264 - Vask hender grundig etter bruk. P270 - Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. P280 - Benytt vernehansker, vernebriller. P405 - Oppbevares innelåst. P501 - Innhold/beholder leveres til avfallsmottak eller miljøstasjon i samsvar med lokale, regionale, nasjonale og/eller internasjonale forskrifter.

2.3. Andre farer

Ingen ytterligere informasjon foreligger

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Gjelder ikke

3.2. Stoffblandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
1,2-etandiol	(CAS-nr) 107-21-1 (EU nr) 203-473-3 (EU-identifikasjonsnummer) 603-027-00-1 (REACH-nr.) 01-2119456816-28	≥ 50	Acute Tox. 4 (Oral), H302 STOT RE 2, H373
sodium 2-ethylhexanoate	(CAS-nr) 19766-89-3 (EU nr) 243-283-8 (REACH-nr.) 01-2119972937-17	2,5 – 10	Repr. 2, H361

H-setningenes klartekst, se under seksjon 16

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

FØRSTEHJELP generell	: Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp. Kontakt et giftinformasjonssenter eller lege ved ubehag.
FØRSTEHJELP etter innånding	: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
FØRSTEHJELP etter hudkontakt	: Vask huden med mye vann.
FØRSTEHJELP etter øyekontakt	: Skyll øynene med vann for sikkerhets skyld.
FØRSTEHJELP etter svelging	: Skyll munnen. Kontakt et giftinformasjonssenter eller lege ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer/virkninger ved innånding	: Innånding kan virke inn på nervesystemet og forårsake hodepiner, svimmelhet, kvalme, svakhet, manglende koordineringsevne og bevisstløshet.
Symptomer/virkninger ved svelging	: Inntak kan forårsake kvalme, brekninger og diaré.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandles symptomatisk.

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slokkingsmidler

Egnede brannslukningsmidler : Vannstøv. Tørt pulver. Skum. Karbondioksid.
Uegnet slukningsmiddel : Ikke bruk en sterk vannstrøm.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Farlige nedbrytingsprodukter i tilfelle brann : Giftig røyk kan frigjøres. Ufullstendig forbrenning frigjør farlig karbonmonoksid, karbondioksid og andre giftige gasser.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttelse under brannslukking : Ikke grip inn uten et egnet verneutstyr. Uavhengig åndedrettsvern. Heldekkende kroppsværn.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

6.1.1. For personell som ikke er nødpersonell

Nødsprosedyrer : Ventiler utslippsområdet. Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

6.1.2. For nødhjelpspersonell

Verneutstyr : Ikke grip inn uten et egnet verneutstyr. For ytterligere informasjon, se avsnitt 8: "Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr".

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til miljøet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Rengjøringsmetoder : Absorber utspilt væske i et absorberende materiale. Myndighetene må varsles dersom produkt flyter ut i kloakk eller offentlige vann.
Andre opplysninger : Faste materialer eller rester elimineres på et godkjent senter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

For ytterligere informasjon, se avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Forsiktighetsregler for sikker håndtering : Sørg for god ventilasjon av arbeidsplassen. Innhent særskilt instruks før bruk. Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Bruk personlig verneutstyr. Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
Hygieniske forhåndsregler : Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask alltid hendene etter håndtering.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaringsbetingelser : Oppbevares innelåst. Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen ytterligere informasjon foreligger

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametrer

1,2-etandiol (107-21-1)

Norge - Grenser for arbeidseksponering

Lokalt navn	1,2-etandiol (Etylenglykol)
Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	52 mg/m ³
Grenseverdier (AN) (ppm)	20 ppm
Grenseverdier (Korttidsverdi) (mg/m ³)	104 mg/m ³
Grenseverdier (Korttidsverdi) (ppm)	40 ppm
Merknader (NO)	H: Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden; E: EU har en veiledende grenseverdi for stoffet; 5) Grenseverdien er basert på beregning av summen av gass- og partikkelform (aerosol) av stoffet.
Regulatorisk referanse	FOR-2020-04-06-695

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tekniske kontrollmekanismer:

Sørg for god ventilasjon av arbeidsplassen.

Håndvern:

Beskyttelseshansker

type	Materiale	Gjennomtrenging	Tykkelse (mm)	Penetrering	Standard
Flerbrukshansker	Nitrilgummi (NBR)	6 (> 480 minutter)	≥ 0.35		EN ISO 374

Øyebeskyttelse:

Tettsluttende vernebriller

type	Anvendelse	karakteristikk	Standard
Vernebriller	Små dråper	klar	EN 166

Hud- og kroppsvern:

Bruk egnede verneklær

Åndedrettsvern:

Åndedrettsvern skal benyttes [ved utilstrekkelig ventilasjon].

Personlig verneutstyr – symbol(er):

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen:

Unngå utslipp til miljøet.

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	: Væske
Farge	: rød.
Lukt	: karakteristisk.
Luktterskel	: Ingen data tilgjengelige
pH	: 8,5
Relativ fordampningshastighet (butylacetat=1)	: Ingen data tilgjengelige
Smeltepunkt	: Gjelder ikke
Frysepunkt	: -18 °C
Kokepunkt	: 180 °C
Flammepunkt	: 120 °C
Selvantennelsestemperatur	: Ingen data tilgjengelige
Nedbrytningstemperatur	: Ingen data tilgjengelige
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Gjelder ikke
Damptrykk	: Ingen data tilgjengelige
Relativ damp tetthet ved 20 °C	: Ingen data tilgjengelige
Relativ tetthet	: Ingen data tilgjengelige
Massetetthet	: 1,1 g/cm ³ (15 °C) - ASTM D4052
Løselighet	: Vann: fullstendig blandbar
Delingskoeffisient n-oktanol/vann (Log Pow)	: Ingen data tilgjengelige
Viskositet, kinematisk	: Ingen data tilgjengelige
Viskositet, dynamisk	: Ingen data tilgjengelige
Eksplorative egenskaper	: Ingen data tilgjengelige
Brannfarlige egenskaper	: Ingen data tilgjengelige
Nedre eksplosjonsgrense (LEL)	: 3,2 vol %
Øvre eksplosjonsgrense (UEL)	: 53 vol %

9.2. Andre opplysninger

Ingen ytterligere informasjon foreligger

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Produktet er ikke reaktivt i normale bruks-, oppbevarings- og transportforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale forhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen farlig kjent reaksjon i normale bruksforhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Ingen i anbefalte oppbevarings- og håndteringsforhold (se avsnitt 7).

10.5. Uforenlige materialer

Ingen ytterligere informasjon foreligger

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

I normale oppbevarings- og bruksforhold skulle det ikke dannes noe farlig nedbrytningsprodukt.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet (oral) : Farlig ved svelging.

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

Akutt toksisitet (hud) : Ikke klassifisert
Akutt toksisitet (innånding) : Ikke klassifisert

Antifreeze SP 13

ATE CLP (oralt)	500 mg/kg kroppsvekt
-----------------	----------------------

sodium 2-ethylhexanoate (19766-89-3)

LD 50 oral rotte	2043 mg/kg kroppsvekt Animal: rat, Animal sex: female, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity), 95% CL: 1445 - 2890
LD 50 hud rotte	> 2000 mg/kg kroppsvekt Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 402 (Acute Dermal Toxicity)

1,2-etandiol (107-21-1)

LD 50 oral rotte	7712 mg/kg kroppsvekt Animal: rat
LD50 dermalt	3500 mg/kg kroppsvekt mus
LC50 innhalering rotte (mg/l)	> 2,5 mg/l

Hudetsing/hudirritasjon : Ikke klassifisert
pH: 8,5
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon : Ikke klassifisert
pH: 8,5
Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt : Ikke klassifisert
Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller : Ikke klassifisert
Kreftframkallende egenskap : Ikke klassifisert

1,2-etandiol (107-21-1)

NOAEL (kronisk, oral, dyr/mannlig, 2 år)	1500 mg/kg kroppsvekt Animal: mouse, Animal sex: male, Remarks on results: other:Effect type: carcinogenicity (migrated information)
--	--

Giftighet for reproduksjon : Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader.
STOT – enkelteksponering : Ikke klassifisert
STOT – gjentatt eksponering : Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

sodium 2-ethylhexanoate (19766-89-3)

NOAEL (oral, rotte, 90 dager)	≈ 300 mg/kg kroppsvekt Animal: rat, Guideline: EPA OTS 795.2600 (Subchronic Oral Toxicity Test)
-------------------------------	---

Aspirasjonsfare : Ikke klassifisert

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Økologi - generell : Produktet betraktes ikke som giftig for vannlevende organismer og forårsaker ikke skadelige langtidsvirkninger i miljøet.
Farlig for vannmiljøet, korttids (akutt) : Ikke klassifisert
Farlig for vannmiljøet, langtids (kronisk) : Ikke klassifisert

sodium 2-ethylhexanoate (19766-89-3)

LC50 fisk	> 100 mg/l Test organisms (species): Oryzias latipes
EC50 Daphnia	910 mg/l Test organisms (species): Daphnia magna

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

EC50 72h alger 1	49,3 mg/l Test organisms (species): Desmodesmus subspicatus (previous name: Scenedesmus subspicatus)
LOEC (kronisk)	63 mg/l Test organisms (species): Daphnia magna Duration: '21 d'
NOEC (kronisk)	25 mg/l Test organisms (species): Daphnia magna Duration: '21 d'

1,2-etandiol (107-21-1)

LC50 fisk	72860 mg/l Test organisms (species): Pimephales promelas
EC50 Daphnia	> 100 mg/l Test organisms (species): Daphnia magna
EC50 96h alger (1)	3536 mg/l Test organisms (species): other:greenn algae
EC50 96h alger (2)	6500 – 13000 mg/l Test organisms (species): Pseudokirchneriella subcapitata (previous names: Raphidocelis subcapitata, Selenastrum capricornutum)
NOEC (kronisk)	≥ 1000 mg/l Test organisms (species): Americamysis bahia (previous name: Mysidopsis bahia) Duration: '23 d'

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Antifreeze SP 13

Persistens og nedbrytbarhet	Biologisk nedbrytbar.
-----------------------------	-----------------------

1,2-etandiol (107-21-1)

Biologisk nedbrytning	90 % > 10d (metode OECD 301A)
-----------------------	-------------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

1,2-etandiol (107-21-1)

Delingskoeffisient n-oktanol/vann (Log Kow)	-1,36
---	-------

12.4. Mobilitet i jord

1,2-etandiol (107-21-1)

Delingskoeffisient n-oktanol/vann (Log Koc)	1
---	---

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen ytterligere informasjon foreligger

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen ytterligere informasjon foreligger

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsbehandlingsmetoder : Innholdet/holderen avhendes i henhold til den godkjente avfallsinnsamlerens sorteringsinstrukser.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

I henhold til kravene fra ADR / RID / IMDG / IATA / ADN

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.1. FN-nummer				
Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

14.2. FN-forsendelsesnavn

Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

14.4. Emballasjegruppe

Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

14.5. Miljøfarer

Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder ikke
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Det foreligger ingen tilleggsinformasjoner

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Vejtransport

Gjelder ikke

Sjøfart

Gjelder ikke

Luftfart

Gjelder ikke

Vannveistransport

Gjelder ikke

Jernbanetransport

Gjelder ikke

14.7. Bulkransport i henhold til vedlegg II til MARPOL og IBC-regelverket

Gjelder ikke

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

15.1.1. eu-forskrifter

Inneholder ingen stoffer underlagt Vedlegg XVII sine begrensninger

Inneholder ikke stoff på REACH sin kandidatliste

Inneholder ikke noe stoff som er oppført i REACH sitt Vedlegg XIV

Inneholder ingen stoffer som er underlagt Forskrift (EF) nr. 649/2012 av det Europeiske Parlament og Råd fra 4. juli, 2012, angående eksport og import av farlige kjemikalier.

Inneholder ingen stoff(er) som er underlagt Forskrift (EF) nr. 2019/1021 av det Europeiske Parlament og Råd fra 20. juni, 2019, angående vedvarende organiske forurensende stoffer

Barnesikker lukking : Gjelder ikke

Fareanvisninger som oppfattes ved berøring : Gjelder

15.1.2. Nasjonale forskrifter

Ingen ytterligere informasjon foreligger

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke foretatt noen kjemikaliesikkerhetsvurdering

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Endringsindikasjoner:

Avsnitt	Endret gjenstand	Modifikasjon	Merknader
2.2	Sikkerhetssetninger (CLP)	Endret	
16	Forkortelser og akronymer	Endret	

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

Forkortelser og akronymer:	
ADN	Europeisk avtale om internasjonal transport av farlig gods på indre vannveier
ADR	Europeisk avtale om internasjonal veitransport av farlig gods
ATE	Estimat over akutt giftiget
BCF	Biokonsentrasjonsfaktor
CLP	Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger
DMEL	Avledet nivå med minimal virkning
DNEL	Avledet nivå uten virkning
EC50	Effektkonsentrasjon for 50% av individene
IARC	Det internasjonale kreftforskningssenter
IATA	Det internasjonale lufttransportforbund
IMDG	Internasjonal kode for sjøtransport av farlig gods
LD50	Dødelig dose for 50% av individene
LC50	Dødelig konsentrasjon for 50% av individene
LOAEL	Laveste observerte nivå for skadelig effekt
NOAEC	Konsentrasjon hvor ingen skadelig effekt observeres
NOAEL	Nivå hvor ingen skadelig effekt observeres
NOEC	Nulleffektkonsentrasjon
OECD	Organisasjon for økonomisk samarbeid og utvikling
PBT	Persistent, bioakkumulerende og giftig
PNEC	Beregnet konsentrasjon uten virkning
REACH	Registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier. REACH forordning (EF) nr. 1907/2006
RID	Internasjonalt reglement for transport av farlig gods på jernbane
STP	Renseanlegg
TLM	Median tålegrense
SDS	Sikkerhetsdatablad
vPvB	Svært persistent og svært bioakkumulerende
Biologiske grenseverdier («BLV»)	Biologisk grenseverdi
CAS-nr	CAS-nummer
EU nr	EF-nummer
EN	Europeisk standard
OEL	Eksponeeringsgrense på arbeidsplassen
WGK	Vannfareklasse

H- og EUH-setningenes fulle ordlyd:	
Acute Tox. 4 (Oral)	Akutt giftighet (oral) Kategori 4
Repr. 2	Reproduksjonstoksisitet, Kategori 2
STOT RE 2	Giftvirkning på bestemte organer — gjentatt eksponering, Kategori 2
H302	Farlig ved svelging.
H361	Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader.

Antifreeze SP 13

Sikkerhetsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med endringer, Forordning (EU) 2015/830

H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
------	---

Datablad EU (REACH Vedlegg II)

Denne informasjonen er basert på aktuelle kunnskaper og er beregnet på å beskrive produktet kun for helse-, sikkerhets- og miljøbehov. Den må derfor ikke anses som noen spesiell garanti for spesielle egenskaper ved produktet.